

L'ESPURNA

Franqueig concertat

Segona Epoca. Any II. Núm. 124.

Girona, dissabte, 10 d'abril de 1937

EDICIÓ DE LA TARDA

PORTANTVEU DEL P.O.U.M. A LES COMARQUES GIRONINES

Editorial

EL PROBLEMA DEL PODER

La crisi latent del Govern de la Generalitat, aquesta crisi que no compta amb antecedents en la història política del nostre poble —i és, per altra banda, molt natural que no en compti— ha vingut a treure el darrer vel, tènue, esquinçat pel fregadís de les dues corrents en col·lisió, que cobria el conglomerat governant a Catalunya.

La premsa revolucionària ha parlat. La premsa burgesa i la "marxista" al servei de la burgesia, també. La C.N.T. ha expressat, des de la tribuna pública, el seu pensament. El P.O.U.M. ha manifestat, a l'Olimpia, una altra vegada encara, el concepte que, de cara a la classe treballadora, li mereix el moment polític. Els Comoreres defensors esforçats dels interessos de la burgesia, també han fet sentir llur veu ultra-reformista i han estalviat feina als fracassats prohoms de la República democràtica del 19 d'abril, mortalment ferida, més que per la sublevació dels militars feixistes, per la inèpcia, la covardia o la premeditació dels republicans d'esquerra.

I diem d'esquerra, per tal com la gran burgesia republicana de dreta i el terrinentisme, han estat en tot moment fidels a una línia de conducta traçada d'acord amb uns interessos de classe. El concepte de traïdors que hom sovint els atorga, és socialment fals. Francó, Gil Robles, Sanjurjo, Lerroux, Maurá, Dencàs i els restants exemplars de la mateixa missaga, no han estat traïdors a la "seua" classe, als interessos de "llur" estament social. Ans el contrari: revoltant-se contra una República democràtica, la plataforma bàsica de la qual era gairebé totalment la classe treballadora de la ciutat i del camp, han donat compliment a l'imperatiu d'una força superior a tots els formalismes externs i artificiosos.

El 19 de juliol, la secular oligarquia dels privilegis i de la dominació cesarista —l'Església, els grans terratinents i el capitalisme industrial i financer, concentrats dintre la casta militar— desencadenaren la guerra contra el proletariat ibèric, valent-se d'uns determinats organismes de poder que aquest proletariat havia deixat a la custòdia del tron i buit liberalisme republicà. Ací rau l'error: l'oportunisme reformista havia esquivat sempre el problema de la presa del poder. L'anarquisme utòpic n'era un açarnissat adversari. I com que el PODER no és cap entel·lequia, si l'embranchida revolucionària l'arrabassava de les mans de la reacció, no quedant-se'l per a la classe obrera anava a parar a les mans d'aquest cos acèfal i aventurer que és el republicanisme d'esquerra.

La falta d'una nítida concepció del problema del poder, ha fet possible l'esclat d'una revolució social la tònica ca-

racterística de la qual ha estat la confusió més lamentable. El juliol del 1936, una vegada aixafada la sublevació feixista a Madrid i a Barcelona, la classe obrera revolucionària havia d'haver pres el poder. La gravetat d'aquest error inicial anirà creixent a mesura que ens anirem allunyant d'aquelles jornades glòries. Les masses revolucionàries, per pròpia intuïció, crearen uns rudimentaris òrgans de poder: els Comitès, contra els quals, en els primers mesos, ningú no s'atrevia a plantar cara. Però els medis dirigents i responsables no tingueren cura, els uns, d'articular-los i els altres, en canvi, curaren de destruir-los. El P.O.U.M. no podia, no essent l'organització obrera revolucionària majoritària, emprendre l'acció culminant i salvadora de la presa del poder. Vàrem haver de limitar-nos a indicar-ne, amb totes les nostres forces, la necessitat ineluctable.

Fins dos mesos després de l'explosió revolucionària, la C.N.T. no va rectificar la tàctica política de l'antipoder. La filosofia anarquista baixava, una mica massa tard, de la seva torre de vori, lloc des del qual el brancatge priva de veure el bosc. Si la C.N.T., des del primer moment, hagués volgut prendre en consideració l'enorme transcendència de la qüestió del Poder, afirmem convençuts, absolutament convençuts, que avui no hi hauria crisi explícita del Govern de la Generalitat ni implícita del Govern de la República.

De manera diferent ha obrat la burgesia magarrufa. Altra vegada la tàctica astuta de donar temps al temps ha estat fructífera. Quan el desbordament revolucionari va haver passat la fase àlgida, s'inicià, metòdicament, l'operació pseudodemocràtica, en el fons contrarrevolucionària. Aquesta vegada, a l'ajut tradicional del reformisme social-demòcrata, s'hi adjuntà el de l'ultra-reformisme stalinista, amb tot el poderós aparell del qual disposa. Contribució valuosíssima i de primer pla, sense la qual la burgesia esdevindria literalment impotent.

Aquí el problema, cru, tallant, està plantejat en forma d'alternativa històrica. El Govern antifeixista, sense "deslleials", ha fracassat sorollosament. Qui pot creure que la solució es troba tot just en la recomposició del conglomerat? Honradament, tothom haurà de reconèixer que el poder no pot ésser compartit per elements diametralment oposats. I bé: si l'hora és del i per al proletariat (i el proletariat és necessàriament revolucionari), cal que els seus representants s'enfrontin resoltament amb el problema cabdal del moment: el problema del poder, de tot el poder per a la classe treballadora organitzada, a la qual cal deixar que es manifesti d'una manera inequívoca.

CRÓNICA DIÀRIA

per JOAN QUER

Un diplomàtic de "cuidado"

El govern del Pront Popular francès, presidit pel conegut socialista monsieur Blum, no es pot dir que hagi mirat gaire prim en la qüestió de discernir quins representants consulars de la República francesa a Espanya, tenien aficions filo-feixistes i netament —porcament reaccionàries.

No solament el govern front-popularista francès ha fet gala de tanta gasiveria en aquest i en tants altres aspectes, sinó que amb ell han fet colla força Estats "amics".

Però pel cas que ens interessa, anem a prescindir, de moment, de tots els altres i dedicarem aquesta curta "Crònica" al cònsol que el govern francès té a Girona.

La persona que actualment exerceix el càrrec d'Agent consular de la veïna República a la nostra ciutat, no pot mereixer —no la mereix— la confiança ni, molt menys, la simpatia del poble revolucionari i antifeixista gironí i, per relació d'idoneïtat, de la resta del poble ibèric que lluita a mort contra el feixisme vandàlic.

No sé si el meu "atreuiment" pot valer-me una reclamació diplomàtica. Sincerament crec que no mereixo una tal distinció. Però jo he de dir, sota la meua única i exclusiva responsabili-

tat, que l'esmentat Agent consular francès és sospitós per a tota la ciutat revolucionària i antifeixista de Girona. Que tinc la certesa que tots, sense que potser cap de nosaltres pugui precisar, ens malficiem dels seus procediments i de les seves activitats "consulars". En una paraula: Que tenim la convicció que ens la fregeix.

En el terreny particular, no tinc la més mínima animadversió per a l'alludit funcionari. No hi he canviat mai, que jo sàpiga, un sol mot. Possiblement ni tan sols em coneix. Clar que això no té cap importància. Ho faig constar per tal que ningú pugui pensar que ara "m'aprofito".

El que passa és que, sense que pugui posar-hi remei, sóc minuciosament gelós de les conquestes revolucionàries de la classe treballadora. Passa que m'estimo més una millonèsima part de molècula de la causa del proletariat revolucionari que no pas tota la humanitat del senyor Agent consular francès de Girona.

I li he volgut dir el que no és cap secret, però que no s'havia fet públic en lletres de motllo. Això és: Que ens faria un gran favor, —que ho desitgem de tot cor—, si passés per sempre més la frontera.

EL P. O. U. M.

davant la classe treballadora

GRANDIÓS MITING A L'OLYMPIA

Barcelona. — Ahir a les 10 de la nit i davant una enorme gernació el Partit Obrer d'Unificació Marxista celebrà un grandios miting pr-o-Govern Obrer i Camperol que fou aplaudidíssim.

El local presentava un magnífic aspecte. Ultra els milers de companys que hi assistien, s'hi podien veure una infinitat de pancartes allusives a l'acte. L'escenari tenia com a marc la figura esvelta d'un milicià pintat en roig; la Banda de les milícies del Poum, interpretà la Internacional, la Jove Guàrdia i els fills del poble.

Començà BONET que presidia: "Ahir es celebrà un miting sota el lema: "El Pla de la Victòria". Els que parlaven del pla de la victòria la xifraven en la desaparició de les patrulles de control, dels comitès obrers, de les milícies proletàries. És un pla de la victòria de cara a afavorir els botiguers, a la burgesia i a la contrarrevolució.

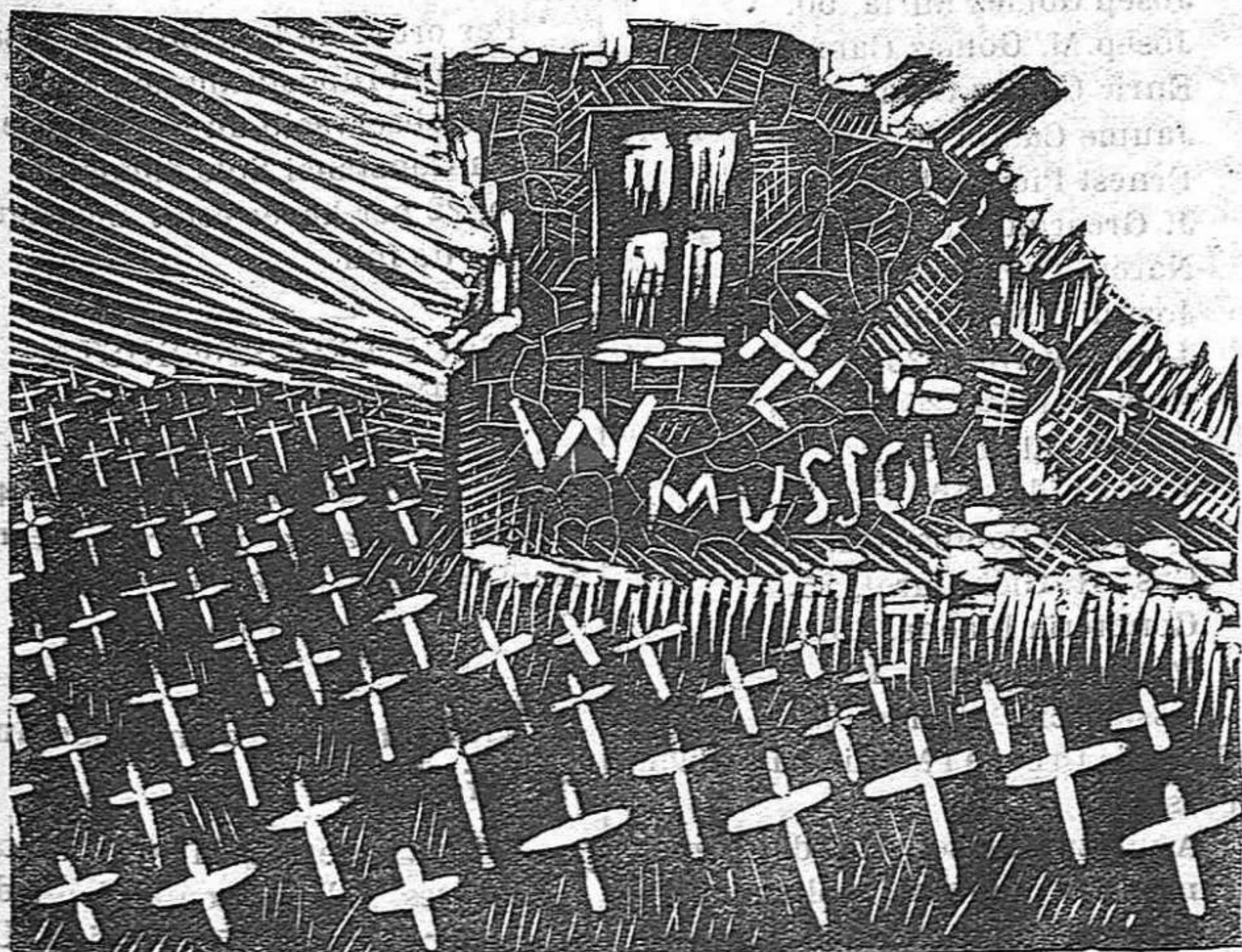
JÀ N'HI HA PROU DE PASSES ENRERA!

MARTÍ, de Girona, per la Joventut Comunista Ibèrica. "Ja n'hi ha prou de passes enrera! Nosal-

tres preguntem als combatents de tots els fronts, als que es bateren al carrer, als que sanejaren les coves de la reacció, als que oferiren llur vida a la Revolució: Voleu que la Revolució es desvii? Consentireu que se us escamotejés la Revolució? Què han de dir els que veuen què torna a ressorgir la reacció, que segueix el parlamentarisme burgès? Què han de dir ells que veuen que es crea un exèrcit sense contingut, fora del control de les organitzacions obreres?

La contrarrevolució avança. (Passa a la pàgina 2)

NAZIONAL-SOCIALISME

Tots per un... i a callar!

El P. O. U. M. davant la classe treballadora

(Ve de la pàgina 1)

S'ha vist en la detenció de Maroto i en la del Comitè Regional de la C. N. T. d'Euskadi. Primer fòrem nosaltres. Ara són els camarades anarquistes.

CAHUE. "Pot fer-se la unitat sindical en una organització anarquista? No. Pot fer-se la unitat sindical en una organització marxista? No. Pot fer-se en una organització de botiguers? Tampoc. Els sindicats tenen la força de la Revolució perquè compten amb l'adhesió dels obrers. Unint a les forces sindicals s'haurà obtingut la base més ferma de la victòria de la classe treballadora.

Unitat sindical, és la nostra consigna. Amb ella, el proletariat donarà a la Revolució llur veritable caràcter. Unitat sindical i Govern Obrer i Camperol, que essent l'expressió del veritable sentiment revolucionari dels obrers, del camperols i dels combatents, serà el Govern autèntic de la Victòria, de la victòria en la guerra i de la victòria en la Revolució.

GROSSI, en nom dels combatents. "La reacció té tanta por al nostre Partit que els que no sortiren al carrer el 19 de Juliol, controlen avui la Ràdio per a que el P. O. U. M. no pugui ésser escoltat.

El que presideix tot això, és el mateix que ens digué al gran Durruti i a mi, que no podia acceptar cinc milions de pessetes que portàvem de casa el bisbe i que li lliuràrem, perquè deia que el poder era nostre, dels treballadors. De tots els covards que actuen contra nosaltres des del Govern, no n'hi

havia cap amb ell. El President estava sol.

Ascasso i jo, encontrearem a Vi-diella, aquell que més tard seria conseller de Justícia i ens diria feixistes, i el convidarem a prendre un fusell amb nosaltres, però l'home no acceptà, pretextant que no tenia ordre del seu partit d'intervenir a la lluita. I són aquests els que ens prohibeixen de comunicar-nos amb el poble, tot això ho sabem perfectament a les trinxeres i ho saben els obrers de la rera-guarda. Tots recordan que en els primers dies no es veien més autos de combatents que els de la C. N. T., F. A. I. i del nostre Partit."

NIN, pel Comitè Executiu del P. O. U. M. "S'ha produït una crisi de molt difícil solució perquè no es compleixen uns decrets. Perquè no es compleixen els decrets? Perquè les masses obreres no obeeixen al Govern? Perquè la classe treballadora no es sent representada per aquest Govern i malgrat tots els esforços que es facin, les masses

no podran acatar un Govern burguès.

Perquè segueixen dient-se marxistes els del P. S. U. C.? Els seus actes llur fraseologia, les seves consignes, són totes antimarxistes. Usen el mateix llenguatge que la burgesia. No es pot, com diuen ells, fer un Govern que defensi els interessos generals; defensar els interessos de la burgesia i un govern així, no el volen les masses. No les representa. Ens trobem amb una situació revolucionària. Per lo tant, els problemes polítics no els pot resoldre més que la classe treballadora.

Els obrers ho tenien tot, han perdut posicions. Però la classe treballadora és encara forta per a prendre totalment el poder en llurs mans. Si no ho fa avui pacíficament, demà tindrà que fer-ho per força, i per la violència.

S'acabà l'acte en mig de la major animació i dels aplaudiments calurosos als oradors que prengueren la paraula.

L. B.

feia per la pèrdua d'algun ésser volgut.

Però... molt més trista i cruel seria aquesta guerra, si no fos el noble objectiu que la impulsa. Per què tanta sang? Per què tantes llàgrimes si el dia de demà no poguéssim contemplar radiants, el nou horitzó que s'obrirà davant dels nostres ulls?

Vivim una lluita de classes. És la raça oprimida contra els opressors. Som els pobres de la terra que volem ésser amos dels nostres destins.

Amb la llibertat del poble hi

va el destí de la dona, la seva sort i la seva pròpia existència.

El sol que brilla a la perspectiva impulsa tots els nostres actes vers el camí de la revolució. Sabem que dins d'un règim socialista, la nostra emancipació i la nostra llibertat són segures; sabem també que les nostres ensenyances són fruit profitós per a la nova generació.

Companyes: per la sort del nostre poble, per l'emancipació de tots els treballadors del món, treballarem totes sota la bandera de Lenin, perquè les seves consignes són promeses de pau i benestar.

Paraules pronunciades des de Ràdio - Girona per la camarada Rosa Brunso

Companyes, dones gironines:

Es la segona vegada que el Secretariat Femení del P. O. U. M., us dirigeix la paraula. El nostre objectiu és despertar a la massa inconscient, és fer viure intensament la guerra a totes les companyes que passen fredes i indiferents, davant la gravetat d'aquests moments.

Aquell ritme tranquil i superficial d'abans del 19 de Juliol, s'ha esfumat per a donar pas a la crua realitat de la guerra.

Si traslladem la nostra imaginació a uns quants quilòmetres d'ací, es presenta davant dels nostres ulls un quadre tris i al mateix temps plé d'entusiasme.

El front de batalla, aquest lloc on està concentrada tota la massa treballadora per tal de deslliurar-nos d'un règim feixista, és un lloc de sang i agonia. Allà cauen per a sempre els herois que no han regatejat sacrificis. Els que impulsats per un noble ideal han fet ofrena de llur vida.

Els han posat a prova, llur valentia i llur esperit de sacrifici; llur ànsia de llibertat els ha fet deixar família i éssers estimats per córrer als llocs de perill.

Apartant-nos del front de batalla, lluny de l'entusiasme de la victòria i la febre de la venjança, la contemplen fredament dins la penombra d'un hospital on hi troben el que resta dels combats, veritables destroços de carn humana; o bé a la inimitat d'una llar des-

VIDA DEL PARTIT

El Secretariat Femení del Partit Obrer d'Unificació Marxista creient que, davant els moments transcendents que estem travessant, és necessari fer sentir la seva veu a tot el poble treballador i principalment a la dona proletària, ha organitzat unes conferències per ràdio que setmanalment dirigirà al poble gironí.

Cada divendres, immediatament després del periòdic parlat C.N.T., F.A.I., una companya del Secretariat Femení del P.O.U.M., parlarà sobre un tema diferent.

SOCORS ROIG DEL P. O. U. M.

Es posa en coneixement de totes les companyes del partit i de les simpatitzants i voluntàries que anaven a treballar al taller que el Secors Roig del P. O. U. M. tenia muntat a la Caserna "Lenin" (ex-convent de les Beates) que, aquest, ha estat traslladat al local del carrer de Ciutadans, 12-2.º-1.º.

Per la necessitat que tenim tots de treballar pels nostres companys del front, és necessari que cap companya deixi de portar el seu ajut.

SECRETARIAT FEMENI DEL P.O.U.M.

El Secretariat Femení del P. O. U. M. coneixedor de la seva responsabilitat revolucionària en els moments que estem travessant i a fi d'agrupar i intensificar el treball de les compa-

nyes que, sense ésser del P.O.U.M., senten i comprenen quin és el camí que ha de seguir el proletariat per arribar a la seva emancipació total, ha fet un carnet de miliciana que pot adquirir-se al nostre Secretariat per el preu únic d'una pesseta anyal.

DEPARTAMENT DE GUERRA DEL P.O.U.M.

A tots els companys i companyes del Partit Obrer d'Unificació Marxista i Joventut Comunista Ibèrica, se'ls espera cada dia a dos quarts de set de la tarda a la "Caserna Lenin" per a fer exercicis militars.

No deuen mancar-hi cap militant.

El delegat responsable

SECRETARIAT FEMENI DEL P.O.U.M.

Companya: Dissabte, dia 10, tindrà lloc una reunió extraordinària, en la qual, per la importància de la mateixa, prendran part dues companyes del Secretariat Femení de Barcelona.

Davant la transcendència d'aquesta reunió, companya no hi manquis.

El Secretariat

Companya: Ja has ingressat al Secretariat Femení del P.O.U.M.?

NOTICIARI

Comunicat Oficial de guerra facilitat per la Comissaria de Defensa de la nostra ciutat, a les dues de la tarda.

Girona, 10 d'abril del 1937

Per la Comissaria de Defensa

El Comissari

Pey Sardà

Consell Municipal de Girona Conselleria de la Vivenda

Havent constatat aquesta Conselleria de la Vivenda que alguns llogaters d'estatges al desocupar-los han fet entrega de les claus d'estatges a altres ciutadans, que hi han instal·lat mobiliari i passat a ocupar-los sense formalitzar abans la corresponent baixa i alta a les Oficines d'aquesta Conselleria, únic organisme que legalment pot llogar dits estatges, per tal d'evitar els perjudicis que podrien ocasionar-se als ciutadans, obligant-los a evacuar el pis o local ocupat indegudament, fa avinent que hom s'abstingui d'acceptar les claus que els hi puguin ésser entregades si no les recull de l'Oficina competent: i es recorda als que deixen lliure algun pis, o altre local urbà l'obligació que tenen de formular la corresponent baixa i lliurar totes les claus a la referida Oficina.

Girona 2 d'Abri del 1937.

Conselleria de Propaganda

Per al dia 23 del mes que som, aquesta Conselleria ha organitzat un magne festival artístic de caràcter benèfic, en el qual prendran part l'Orquestra Simfònica de Girona i l'excel·lent pianista Vicenç.

Es digne de tota lloança el desinterès amb que s'han ofert per a prendre part en aquest festival el mestre Ricard Lamote de Grignon, el qual tants aplaudiments obtingué amb motiu del concert de la Banda Municipal de Barcelona, i el jove pianista Vicenç, molt conegut en l'ambient musical.

D'aquest important festival, que ah desvetllat gran interès entre els amants de la música i dels concerts populars, ja en donarem altres detalls més endavant.

Consell Municipal Conselleria de Propaganda

Continuen rebent-se donatius per l'ajut a Madrid organitzat per aquesta Conselleria, segons petició circular de l'alcalde de Barcelona.

En el dia d'avui s'han rebut els següents donatius:

Agustí Coromines, 50 pessetes.
Josep Gómez Mirla, 50.
Josep M. Gomez Cama, 25.
Enric Gómez Cama, 25.
Jaume Campistol, 25.
Ernest Piera, 25.
J. Groarmoner Massa, 30.
Narcís Tapiola, 25.
Joaquim Nouviles, 25.
Joan Nouviles, 25.
Auri Malaret, 25.
Vidua Falcó, 25.
Josep Vidal, 50.
J. Cruz i Companyia, 300.
Casa R. Gich Carol, 25.
Confiteria Llaona, 10.
Miquel Martínez, 10.

Associació Professional de la Guàrdia Urbana i Municipal, 182'50 pessetes.

Aquesta Conselleria de Propaganda, tot i agraint moltíssim els múltiples donatius que es fan en metàl·lic, fa avinent que a ésser possible, els donatius es facin en

mercaderies, siguin les que siguin, puix que l'ajut a Madrid serà més efectiu, mancat d'alguns aliments. Amb tot, repetim, agraïrem profundament tots els donatius.

El dijous celebrà la seva última reunió la Junta del Patronat d'Assistència Social de la Generalitat de Catalunya a Girona, sota la presidència del Comissari Delegat, M. Jordi Frigola. Es reuniren els ciutadans Amadeu Martinell, Adeliña Cortina, Lluís Franquesa, Dàrius Rahola i Ricard Frigola.

El Secretari donà compte de les existències de la Comissió de Protectors de Menors: Mendicitat, pessetes 3.239'15; Infància, 3.863'20 pessetes.

S'acordà efectuar la següent distribució: Fons de Mendicitat, 1.000 pessetes. Pel sosteniment de la Casa d'Assistència Social (abans casa Caritat), 539'52 pts., per a atendre necessitats de persones desvalgudes, i 1.699'63 pessetes al Comitè Comarcal d'Ajut als Refugiats. Total, 3.239'15 pessetes.

Fons d'Infància: 100 pessetes a Pro-Infància Obrera, i 2.863'20 pessetes a Cantines Escolars. Total, 3.863'20 pessetes.

Han estat expulsats davant de l'estació de Guixols quatre caravanes de gitanos, per la guàrdia urbana.

Lamentable accident

El nostre amic Eudald Roca comissari de guerra a la veïna població de Garbet, quan estava manipulant una granada de mà, aquest matí, ha tingut la dissort que li esclatés causant-li greus ferides a les mans i peus.

Seguidament ha estat assistit pels seus camarades i traslladat a la nostra ciutat on ha estat hospitalitzat.

Desitgem a aquest camarada un ràpid restabliment.

L'Associació professional de la Guàrdia Urbana i Municipal de Girona, lliurà a la Conselleria de Propaganda la quantitat de 182'50 pts. per a que sigui destinada als heroics defensors de Madrid.

El ciutadà Martí Cases, alcalde d'Anglès, fa a mans d'assistència social la quantitat de dues pessetes que li corresponen com a dret per un moneder trobat a la via pública que contenia metàl·lic.

Per ordre de l'alcaldia ha estat ingressat al Dipòsit Municipal per a la seva observació un gos que pertany a Constanci Solé domiciliat a Olivo, 22 per haver estat mossegat per un de foll.

GRUP EXCURSIONISTA I ESPORTIU GIRONÍ Cinema Amateur

El proper dilluns dia 12, a les 6'45 tindrà lloc una magnífica vetllada infantil, amb un esplèndid programa.

Girona, 10-4-37

Subscripció pro milícies antifeixistes

Suma anterior, 114.073'53 pts. Obreres Tallers confeccions de la Generalitat, 28'75; Sindicat Únic de carters urbans de Girona, 411'55; Germans Collell, 2; Sindi-

L'aviació lleial bombardeja Màlaga, enfonsa dos vaixells i incendia vuit hidros que es trobaven al port

cat de telègrafs, 350. — Total pessetes, 114,685'83.

Suma anterior, 135.825'51 pts. Producte obtingut en la funció teatral celebrada el 28 de març, en l'Ateneu Bordilen, 243'50; Josep Sureda, carter jubilat, 7'20; Joan Bassols, 12'50; Antoni Bardera, 12'50; Joan Garriga, 12'50; Pere Barrot, 12'50; Obreres Taller confeccions de la Generalitat de Catalunya, 28'50; Silvestre Santaló, import recaptat dels passius del magisteri, 300; Maria Riera, d'Agullana, 25; Dels treballadors centrals elèctriques de Bescanó i Vilanna, 105; Escolles de Les Planes, 25; Germans Collell, 1; Alfons Mata, 10; Germans Roig, Churreria El Sol, 5; Joan Casas, 150; Sindicat de telègrafs, 350; Francesc de P. Massa, Catedràtic jubilat, 22'50 pessetes. — Total, 137.330'71 pts. Girona, 7 d'Abril del 1937.

ESPECTACLES

Programes de cinema per avui i demà:

Sala Bakunin: "Columbia" presenta "Motin en alta mar" per Ann Sotern i Ralph Bellamy. La pel·lícula "Radio" "Garras y colmillos" per Frank Buck. I el dibuix en color "El gato bandido".

Saló Durruti: "Metro Goldwyn" presenta "Ayer como hoy" per Wallace Beery i Lionel Barrymore. El film "Metro Goldwyn" "Esposados y desposados" per Chester Morris i Sally Eilers. I el dibuix en color "El gato bandido".

Teatre Albéniz: "Columbia" presenta "El secreto del vivir" per Gary Cooper, Jean Arthur i George Bancroft. I el reportatge de guerra "La toma de Siétamo".

TEATRE MUNICIPAL
Companyia de Comèdies Castellanes
d'Emili C. Espinosa.

Avui dissabte nit a les 10.

La comèdia en 3 actes i un pròleg de Jacinto Benavente

Los intereses creados

Demà diumenge tarda a les 5.

La comèdia en 3 actes de Ladislao Fedor, traducció a l'espanyol per Enric de Rosas

Amo a una actriz

Demà diumenge nit a les 10.

L'obra dels germans Serafi i Joaquim Alvarez Quintero (en tres actes)

El genio alegre

Secretariat Administratiu i d'Organització

Es notifica als afiliats que a partir de la data el cobrament de rebuts serà fet a l'oficina de cotització de les 4 a les 6 del vespre tots els dies feiners. Els atrassats seran portats a domicili carregant-hi el corresponent augment de 10 cèntims pel cobrador.

El Secretari, Joan Soler.

BARCELONA

Altra vegada les ales negres

L'aviació feixista damunt de Reus

Barcelona, (conferència telefònica amb el nostre corresponent de Reus). — Ahir al matí, a tres quarts de set, feren llur aparició sobre Reus, pel costat del mar, avions feixistes. Seguidament han funcionat els senyals d'alarma.

Els avions evolucionaren per damunt de la ciutat.

Als pocs moments es sentiren fortes explosions. Els avions feixistes deixaren caure catorze bombes.

El blanc els fallà degut a la gran alçària a què es vegeren obligats a bombardejar per tal d'evitar els efectes de la nostra artilleria antiaèria i la possibilitats d'ésser coneguts pels nostres caces.

De les catorze bombes, set eren explosives i set d'incendiàries. Dues de les explosives no esclataren i foren recollides pel personal del camp d'aviació.

Barcelona, (conferència telefònica amb el nostre corresponent de Reus). — Ampliem les nostres notícies anteriors:

Els avions feixistes eren cinc i dos d'ells quedaren a la costa per a cobrir la retirada.

Un dels artefactes produí ferides als camperols Joan Alberich Vidal, de cinquanta-dos anys, i Josep Altés Qué de sexanta-tres, que es trobaven esporgant oliveres.

Sense produir danys esclatà una altra bomba a la casa de camp Llevat, de la carretera de Castellvell.

Tot seguit s'aixecaren els nostres caces i els aparells feixistes fugiren covardament.

El cotxe del Cos de Bombers que porta la sirena d'alarma, a la cruïlla dels carrers Cervantes i Castelar, ha atropellat el soldat Jaume Donés Muntaner, el qual ha ingressat greument ferit a l'Hospital.

Sobre Constantí

Barcelona. — Ens comuniquen que ahir a la matinada tres aparells facciosos bombardejaren el poble de Constantí damunt el qual deixaren caure 16 bombes, deu de les quals eren incendiàries i explosives les altres sis restants.

Dues d'elles no explotaren i foren recollides amb les naturals precaucions poc després. A conseqüència de la criminal agressió feixista resultaren dues víctimes, les quals es troben ferides de gravetat.

Després del bombardeig els avions feixistes desaparegueren ràpidament. No aconseguiren, però, amb la seva agressió els objectius que es proposaven, i han estat insignificants els danys causats per llurs bombes.

Aquests avions feixistes es suposa que eren els mateixos que volaren damunt Reus.

Comunicats oficials del Front d'Aragó

El d'aquest matí

Barcelona (2 tarda). — El comunicat oficial facilitat per la Conselleria de Defensa de la Generalitat és el següent:

Al sector d'Osca continuen desentrotllant-se normalment les accions iniciades en dies anteriors i es consoliden i milloren les posicions conquistades darrerament malgrat l'activitat enemiga que, llançant potents contraatacs són briosamente rebutjats i deixant abandonades les forces insurgents nombrosos cadàvers al camp.

A la resta del sector del front intenses duels d'artilleria i tirs feigs.

S'ha passat a les nostres línies un soldat del Subsector de Robles i un altre del Subsector d'Azaila, ambdós amb armament.

MADRID

La Ciutat Universitària aviat serà nostra

Madrid (4 tarda). — Aquest matí els periodistes han visitat el president de la Junta Delegada de Defensa, general Miaja. Aquest els hi ha donat compte de les esclatants victòries assolides ahir per les tropes lleials contra la Ciutat Universitària. Dites posicions estan completament voltades per nosaltres, i les forces insurgents no poden comunicar-se.

En l'actualitat l'únic reducte de la Ciutat Universitària que està en mans dels facciosos, és la casa de Velázquez i l'Hospital Clínic.

A conseqüència de les victòries d'ahir, on els soldats de la Llibertat s'apoderaren de l'Hospital Militar situat a Carabanchel Bajo, les forces insurgents han de desocupar ràpidament el Carabanchel Alto.

La pressió lleial continua. Els informes que aquest matí ens han arribat donen compte que les operacions marxen bé. Les operacions d'ahir foren dirigides en la seva totalitat per les forces que ocupen el Pont dels Francesos.

Després d'aquest èxit tenim tota la línia del Manzanares al nostre poder.

Continua, a l'hora de comunicar, el combat amb gran violència.

Al pujol d'Almodovar ja no hi onejarà més la «bicolor»

Madrid, 10. — En el sector de Carabanchel s'ha combatut aferissadament. Les nostres forces s'han llançat a l'atac precedides de màquines de guerra; i després que la nostra artilleria ha bombardejat

ESTRANGER

Un submarí italià bombardeja Barcelona

PARIS, 10. — L'Agència Espanya diu haver rebut notícies de la frontera Italo-Suïssa, i segons es desprèn d'una Memòria dirigida pel comandant italià Toperezo a les autoritats de la base naval de Spezia, el bombardeig de Barcelona del dia 13 de febrer fou efectuat per un submarí italià.

Heus ací uns paràgrafs de la Memòria, firmada pel comandant Topazeo, que dirigí l'operació:

«Arribat davant la ciutat, en clarejar, amb el periscop a flor d'aigua, vaig poder distingir perfectament els objectius designats: dipòsits de gasolina, fàbrica de gas, etc.

Ajustàrem la punteria en direcció a la ciutat amb ajut de les nostres taules de tir. Una vegada acabades les operacions d'ajustament, esperàrem l'arribada de la nit. En el moment propici, sortirem a la superfície comencàrem a disparar contra els objectius, que foren tocats plenament.

Un vaixell de guerra lleial obrí foc a la vegada contra nosaltres, basant-se en els nostres primers disparats.

Ens submergirem immediatament a setanta metres de profunditat, però les explosions dels obusos feien oscil·lar el submarí de baix a dalt entre 30 i 40 metres de profunditat. Finalment fórem tocats i sofrírem avaries que ens obligaren a suspendre l'operació i a retornar a tota velocitat a la nostra base de Spezia.»

El dit submarí es troba actualment reparant avaries a Spezia.

Les ràdios faccioses reconeixen la desfeta

París (4 tarda). — Les ràdios faccioses de Burgos i Salamanca en fer la seva acostumada relació de la jornada han dit que les accions de la Cuesta de las Perdices, Casa de Campo i Andalusia foren victorioses pels "rojos" i que ells contraatacaren la violència de l'atac.

El «Partit Laborista» no vol la filiació comunista

Londres (4 tarda). — Una nova fase s'ha presentat en la lluita entre el Partit Laborista i l'Extrem-Esquerra. Efectivament ahir el Partit Laborista publicà un manifest rebutjant, en termes violents, la filiació seva al partit comunista.

Després d'Itàlia-Turquia, ara Turquia-Iugoslàvia

Ankara (4 tarda). — El president del Consell turc sortirà aquesta nit cap a Belgrado.

El «control» i Portugal

Lisboa (4 tarda). — El diari oficial d'avui publica un decret regulant la disposició firmada entre els països que formen la "no intervenció".

El decret susdit prohibeix als vaixells portuguesos el portar "voluntaris" a Espanya.

EL PORT DE MALAGA HA FSTAT BOMBARDEJAT PER L'AVIACIO REPUBLICANA

Màlaga (4 tarda). — Aquest matí l'aviació republicana s'ha presentat damunt Màlaga. L'esquadra lleial s'ha dirigit al port on hi havien anclats alguns vaixells i avions.

Han llançat gran nombre de projectils que han donat el magnífic resultat d'incendiar 2 vaixells rebels que s'han enfonsat ràpidament. També vuit hidroavions que hi eren amarats han estat tocats. Cinc d'ells s'han incendiat i els tres restants han resultat amb avaries.

Les darreres informacions llegiu-les a L'ESPURNA

Els creuers rebels "Almirante Cervera" i "Galerna", davant Bascònia

Bilbao (2 tarda). — El comunicat facilitat aquest matí per Ràdio Bilbao és el següent:

EUSKADI. — Activitat relativa. Duels d'artilleria.

GUIPUSCOA. — Als sectors

amb una intensitat enorme les posicions feixistes, han voltat el que són les restes de l'Hospital Militar i s'han llançat a l'assalt.

També caigué a nostre poder, després de diverses hores d'acarnissat combat, el pujol anomenat d'Almodovar, des del qual es domina una extensa zona de terreny, del qual els rebels han desaparegut sense dubte per por a la bona punteria de les armes manejades pels nostres soldats.

d'Urquiola, a les 9 hores d'avui ha efectuat alguns vols de bombardeig l'aviació enemiga, sense resultat.

Sectors Lequeito, Eibar i Elgueta, duels d'artilleria.

ALAVA. — Poca activitat; només alguns duels d'artilleria al sector d'Orduña.

Activitat de l'aviació d'ambdós bàndols.

El creuer "Almirant Cervera" i el creuer "Galerna" ha canonejat les costes al voltant de Bermeo.

SANTANDER. — Lleugers atacs facciosos rebutjats.

Bilbao (4 tarda). — Aquest matí s'han presentat dos trimotors facciosos que han llançat algunes bombes sobre diversos objectius. Les pèrdues són de relativa importància.

L'alternativa de la crisi no és altra que...

L'ESPURNA

PORTANTVEU DEL P.O.U.M. A LES COMARQUES GIRONINES

Govern de la classe treballadora o Govern de la burgesia

Comentant una foto d'ESTAMPA

Abans d'ahir va arribar, d'una manera ben casual, a les meves mans, una revista. Era "Estampa". Sense donar-me compte gairebé del que feia vaig posar-me a fullejar-la. De prompte una de les fotografies em crida l'atenció. És en una plana que parla de l'entusiasme que sent el poble per l'exèrcit popular. En ella es veïen unes dones uniformades, marxant en manifestació. Les conec. Són companyes del P. O. U. M., militants del Partit Obrer d'Unificació Marxista. I no desfilen com a uge-

tes no és cap promesa falaguera, ans el contrari, ens recorda un passat trist i miserable, un passat que hauria d'haver desaparegut ja completament després del 19 de Juliol, i en canvi ens el recordeu cada vegada amb el seu desig de lluitar per una República Democràtica.

Una prova ben palesa la tenim en la figura d'aquests oficials que surten de l'escola popular. La seva manera de portar-se, la seva vestimenta és exactament igual a la dels militars que es sublevaren contra el poble espanyol. Podem tenir confiança en ells?

Que s'hi mirin una mica més, els companys compositors d'"Estampa", una altra vegada. Si no tenen dones per a mobilitzar i fer propaganda que no en publiquin, però que no usurpin el que no té res que veure amb ells.

Les martingales, sempre es descobreixen.

A. A.

El senyor Esteve s'ha fet del "suc"

El clàssic petit burgès català, el senyor Esteve, s'ha fet del suc. No podia ocórrer d'altra manera. Els primers mesos de terror pànic li feren passar molts mals ratos. Ara aquella etapa, la més difícil de la seva vida, ja és superada i amb el carnet a la butxaca està tranquil.

Els seus dependents se li han cuidat de tot perquè ells també en són del suc. La revolució li va prendre la torreta, però com que el negoci va molt bé, aquest any potser ja en comprarà una altra. Els diners no els hi han pas pres tots perquè els tenia ben col·locats. Demés té totes les joies al banc, en el seu departament, que ningú no les hi ha tocat. El seu fill és milicià. Però no d'aquells que tiren "tiros", sinó dels altres. Es sanitari. Enca-

ra no ha anat al front i, ben treballat, tampoc no hi anirà. El seu partit, el suc, ja se'n cuidarà, segons li ha dit el seu amic, l'advocat, que també és del suc. El senyor Esteve i el seu fill varen ésser trobats en unes llistes i això li va costar unes pessetes. Encara n'hi hauria costat moltes més, però el fill de la dona que feia feines a casa seva li va arreglar tot. Com que era d'un partit, que ell n'havia dit sempre de caps calents, i tenia influència, li va aconseguir un paper amb molts membres i així no li han fet mai cap registre.

El senyor Esteve està satisfet perquè sent a dir a tota la gent de seny que tot s'arreglarà aviat. Ara només hi ha quatre descamisats de la Fai que encara criden que volen

la revolució. Els comunistes del pun demanen el govern, però, vaja, ja se'n cansaran.

El suc és molt gros, hi ha molts amics seus. Fins fabricants de Terrassa. És un partit molt seriós, que es preocupa molt de guanyar la guerra. Tots els socis són gent decent. No és un partit de caps calents. Quan s'acabi la guerra, al seu fill li donaran un càrrec. Potser arribarà a Conseller. Què vol dir que hagi estat fejocista! En Comorera, quan era jove, també deia mal de Rússia! A l'ajuntament n'hi ha un que era de la Unió Patriòtica!

El senyor Esteve s'ha fet del suc i n'està molt content, poc se'n penedeix.

M. GAYOLA

Aquelles dones que oviren un horitzó lluminós, saben que l'exèrcit popular que volen els reformis-

LA UNICA SALIDA

Era el 14 de abril, del año 31, que las masas proletarias españolas, se lanzaban a la calle llenas de entusiasmo y alegría, aclamando aquella república naciente.

Que representaba la libertad, era como un sol aliviador, daría la tierra al campesino, y la libertad y el pan a los obreros.

Pero los obreros y campesinos con su entusiasta ceguera, no vieron la jugada del capitalismo que les libraba de la garra de la monarquía, para darles la república, algo más disfrazada pero garra también. Han pasado seis años de aquella fecha y hoy: ¿Qué queda de aquella república tan prometadora para la clase trabajadora?

Solo ilusiones vanas, miserias, y recuerdos dolorosos, Casas Viejas, Asturias, y muchos otros estan en nuestra memoria, sangre proletaria derramada sólo por intereses

capitalistas. Y hoy mientras España es reducida ha cenizas, ríos de sangre trabajadora corren por sus tierras, hay alguien que escudándose en el nombre de los obreros intenta salvar ha la culpable de todo.

No será en nombre de los del frente, porque ya saben que los fusiles de los que allí luchan no lo hacen por defender los intereses burgueses sino que en la punta de sus bayonetas llevan la bandera roja de la libertad. ¿En nombre de quien pues? Se han quitado el antifaz, y los obreros desde ahora sabrán a que atenerse, en esto de cambiar su bandera. Pero esta vez han jugado limpio, porque quien defiende los intereses burgueses no puede tener por bandera, la bandera roja que simboliza la sangre derramada por todos los obreros del mundo en su lucha con-

P. O. U. M. LLIERCA J. C. I.

Diumenge, dia 11, a les quatre de la tarda

GRANDIOS MITING

d'homenatge als camarades del Comitè Antifeixista

Parlaran: **Jaume Brunso**, per la J. C. I.

Antònia Adroher, pel Secretariat femení del P.O.U.M.

Llorenç Sala, del C. Comarcal del P.O.U.M. de La Garrotxa.

Miquel Gaiola, del C. L. de Girona.

Joan Quer, del C. Regional.

Presidirà: **Pere Llongarriu**.

Nota: Per tal que els camarades que ho desitgin puguin concórrer al grandios acte, sortirà un autobús a dos quarts de tres de la tarda, de la plaça de la República. El preu del viatge d'anada i retorn serà de 5 pessetes. Les inscripcions hauran d'efectuar-se fins el dissabte, a les 7 de la tarda.

tra esta. Sinó que ha de tener la tricolor burguesa.

Cuidado campesino, cuidado obrero, no confíais en nuevas promesas alagadoras, la experiencia nos lo enseña. No dejais envolverse otra vez en las redes oprimido-

ras del capitalismo. Y pensad que para que tu campesino tengas la tierra y tu obrero el pan y la libertad, solo hay una salida.

El Socialismo!

J. Brunso

El perill de certes campanyes

No fa molt que s'ha descobert a Madrid una organització de la «Cinquena Columna». Entre els seus plans n'hi havia un de maquiavèlic: el d'assasinar a destacats elements obrers per a agreujar les relacions entre unes organitzacions i altres, portant-les a dirimir llurs diferències al terreny de la violència.

No és aquesta la primera vegada que senyalem el perill de certes campanyes d'excitació realitzades contra algunes forces obreres. El descobriment dels plans de la «Cinquena Columna» a Madrid demostra que tenien raó. I que els que, per mesquins interessos de partit, per a intentar desemmbarassar-se de rivals o de competidors, recorren a l'imitació a l'agressió, a la difamació i a la calúnnia, preparen inconscientment, sens dubte, el terreny per a sinistres actuacions de les forces més perilloses de la contrarrevolució.

Fulletó de L'Espurna 56 - El Taló de Ferro

post mortem, i com a tota garantia la de l'autòpsia. Si us neguéssiu a entrar a la milícia, o a obeir un cop incorporats, us passarien per un consell de guerra improvisat i seríeu afusellats com a gossos. La llei és així.

—La llei no és així!— Afirma amb tota autoritat Mr. Calvin. No existeix semblant llei. Tot això, jove ho heu somniat. Com? Parlàveu d'enviar la milícia a les Filipines? Si això seria anticonstitucional. La Constitució especifica ben explícitament que la milícia no podrà ésser enviada fora del país.

—I que té que veure la Constitució amb això? preguntà l'Ernest. La Constitució és interpretada per les Cambres, i aquestes, com ho ha regonegut Mr. Asmunsen, son maniobrades pels trusts. En demés, ja ho he afirmat, ho diu la llei. Això és la llei des de fa un grapat d'anys, des de fa nou anys, senyors.

—La llei diu, preguntà Mr. Calvin amb

incredulitat, que podem ésser cridats per força a la milícia... i afusellats per un Consell de guerra improvisat si ens refusem de seguir?

—Perfectament, respongué Ernest.

—Com és doncs que no havem sentit parlar mai d'aquesta llei nosaltres? preguntà el meu pare, i em vaig donar compte de que per a ell també era una cosa nova.

—Per dues raons, digué Ernest. En primer per que no s'ha presentat l'ocasió d'aplicar-la; si el cas s'hagués donat prou que n'hauríeu sentit a parlar. I en segon, perquè aquesta llei ha passat d'esquitllada al Congrés i en secret al Senat, i per a dir-ho clar sense discussió. Els diaris, naturalment, no n'han dit mot. Nosaltres, els socialistes, ho sabem i ho hem publicat en la nostra premsa. Però vosaltres no els llegiu mai els nostres diaris.

—I jo mantinc que somniem, digué Mr. Calvin entossudit. El país no hauria tolerat mai una cosa així.

—No obstant, de fet el país ho ha per-

mès. I pel que toca a somnis digueu-me si és amb aquesta roba que es fan.

I treint-se un llibre de la butxaca, el va obrir i llegí:

«Secció I, etc... etc... Queda decretat, etc... etc... que la milícia es compona de tots els ciutadans mascles i vàlids de més de divuit i menys de quaranta cinc anys, que viuen en els diversos Estats o territoris i també del districte de Colòmbia...»

«Secció VII... Què tot oficial o home enrolat a la milícia—recordeu, senyors, que segons la secció I tots esteu enrolats,— que refusarà o deixarà de presentar-se davant de l'oficial de recrutament en ésser cridat com està prescrit en altre lloc, serà traduït davant un Consell de guerra i passible de les penes pronunciades per aquest Consell...»

«Secció IX... Què la milícia, quan serà convocada en servei actual per als Estats Units, serà sotmesa als mateixos reglaments i articles de guerra que les tropes regulars dels Estats Units.»

—Ja veieu a quin punt us trobeu, esti mats conciutadans americans i camarades milicians. Fa nou anys que nosaltres, els socialistes, pensàvem que aquesta llei anava adreçada contra el treball; sembla, però, que va també contra vosaltres. El congressista Wiley, en la breu discussió que fou autoritzada, declarà que el projecte de llei «proporcionaria una força de reserva per a atrapar el populatxo pel ganyot—el populatxo, sou vosaltres, senyors,— i per a protegir contra totes les contingències, la vida, la llibertat i la propietat». D'ara endavant quan us sublevareu amb la vostra força, recordeu que us revoltareu contra la propietat dels trusts i contra la llibertat legalment atorgada als trusts d'espume-us. Senyors, us han arrencat els ullals, us han llimat les urpes. El dia que us alçareu amb tota la vostra virilitat, sense ni unghes ni dents, sereu tan inofensius com un remat de moltons.

—No en crec ni un mot! exclamà Mr. Kowalt. Una tal llei no existeix. És una bola inventada pels socialistes.